

O PÍCARO RAPOSO

(CONTOS DO TIO-VIVO)

Pepe Salvadores

Pepe Salvadores

O raposo é un animal que cae simpático, fundamentalmente pola súa figura e polo pillo que é. Iso non quere dicir que os afectados polas súas falcatruadas non se acorden da súa nai e arreneguen del cen veces cen. Incluso os cazadores que culpan ao raposo de acabar coa caza, tamén o teñen en estima porque, argumentando que hai moitos, permítelles seguir practicando o rancio deporte cazándoo fóra das vedas.

Di Castroviejo que os cazadores de antano, para non alarmalo, chamábanlle: golpe, Andrés, ou Domingos, ... O raposo é un cárido, e como todos os da súa familia ten, finas ulideiras, boa vista e gran intelixencia. Como o tamaño é pequeno, non usa a forza como medio vital, senón que recorre á súa cabeciña de forma moi astuta. Tanto é así que dende tempos inmemoriais representouse o raposo en contos, lendas ou fábulas, como un personaxe que, facendo uso de trucos e mañas, sacaba beneficio dos outros protagonistas e, en non poucos relatos, burlábase con impunidade dos máis fortes, nomeadamente do seu parente o lobo.

Pero non só en historias fantásticas aparece maese raposo como un gran tunante. Calquera de nós ten escoitado anécdotas protagonizadas polo raposo que parecen increíbles, especialmente aquelas que teñen que ver coa súa fuxida. Por exemplo, cando acurrulado faise o morto para saír correndo na primeira oportunidade e librar dunha vinganza segura; ou das que falan das habilidades para escapar dos cans que o perseguen. Mais ten recursos para facerse cómplice

dos cadelos que gardan as casas para ir comer do propio prato do can, ou aínda en pleno día facerse coas galiñas de todo o galiñeiro. Estou convencido de que os cans senten no fondo un notábel desprezo polas intocábeis moradoras do galiñeiro e gardan certa simpatía con respecto ao seu parente.

Se falamos da manduca é sabido de que o raposo ten o previsor costume do gardar en despensas a comida sobrante para recuperala en tempos difíciles e que o seu menú abarca practicamente de todo, non estando especializado nas galiñas, como puidera pensarse, senón que a súa preferencia son os micromamíferos (tipo rato). Incluso se calcula que pode papar entre 6.000 e 10.000 roedores nun só ano. Isto afórralle moitos carτος ao que se quere desfacer dos ratos.

O RAPOSO E O HUMANO

O raposo come de todo, ten intelixencia e pillaría ademais goza de boa memoria, igual que os humanos. Así pois, ambos os dous podemos utilizar calquera medio para prosperar, somos uns oportunistas perfectos! Con tantas similitudes temos que coincidir en numerosas ocasións.

As relacións entre humanos e raposo son antigas, fondas, tan íntimas que ao menos teñen 20.000 anos. Os humanos estimábano moito, tanto..., que o comían. Naturalmente suponse sacarianlle partido ao seu pelexo para abrigarse e, sospeito, que tamén para presumir.

Isto lémbreme dunha pel enteira que había na casa. Tan ben curtida estaba

que se gardaba nun armario entre a roupa de vestir. Non se sabía a súa procedencia e servía para colocada ao longo dun pau, asustar aos irmán máis pequenos e para alentar as ilusións das mulleres da familia que tiñan a idea de que un día daría unha magnífica e elegante estola. Co tempo aquel pelexo foise deteriorando. Perdeuse a ilusión de que chegara a cumprir o seu alto destino como elegante adorno, como tamén se perderon os curtidoiros e a moda de levar as peles naturais como abrigo. Agora, máis civilizados e artificiais, elabóranse imitacións de pelexos con delicadísimos plásticos que son contaminantes e desprézanse e enterran os numerosos raposos mortos resultado das carnicerías que se fan nas abondosas batidas consentidas.

Como especie, o raposo ten unha grandísima capacidade de regular as súas poboacións. Tanto é así que a fecunda nai raposa pode parir entre 3 e 12 cachorros en función da cantidade de alimento que haxa á súa disposición, polo que o destino da especie parece estar asegurado en calquera situación. Non é, polo tanto, sostíbel o argumento de que hai raposos de máis e que os cazadores, cal deuses agrestes, protectores da natureza, van restaurar o delicado e sempre complexo equilibrio natural. Tampouco a protección da especie é causa que mobiliza aos "rabiosos" ecologistas que se opoñen ás batidas de raposos fóra de tempada: tratan de cuestionar a práctica de divertirse matando por matar.

Fonte: Guía de mamíferos de Galicia (Edicións Baía).